

INSTITUT TURÍSTIC VALENCIÀ

INSTITUT TURÍSTIC VALENCIÀ

INSTITUT TURÍSTIC VALENCIÀ, S.A.

1. ADEQUACIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA ALS PRINCIPIS COMPTABLES QUE HI SÓN D'APLICACIÓ

1.1 Abast i metodologia

Aquesta Sindicatura ha examinat els comptes anuals de l'Institut Turístic Valencià, S.A. (d'ara endavant ITVA o la Societat), que comprèn el balanç a 31 de desembre de 1990, el compte de pèrdues i beneficis i la memòria, corresponents a l'exercici acabat en la dita data, la formulació de la qual és la responsabilitat dels administradors de l'ITVA. La fiscalització duta a cap per aquesta Sindicatura s'ha realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades, que inclouen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals i l'avaluació de la seua presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades. Certes proves i procediments aplicats en l'examen realitzat s'han completat mitjançant la revisió de l'informe d'auditoria independent emès per la firma Deloitte & Touche de data 10 d'abril de 1991, relatiu als comptes anuals de l'ITVA dels exercicis 1990 i 1989.

1.2 Limitacions, excepcions i èmfasi

a) A més de les xifres de l'exercici de 1990, i amb efectes comparatius, els administradors de l'ITVA presenten, amb cadascuna de les partides del balanç i del compte de pèrdues i beneficis, les xifres corresponents a l'exercici anterior, per a donar compliment a allò que estableix la legislació mercantil i comptable aplicable.

b) L'ITVA, segons s'indica en la nota 7.1 de la memòria, té a 31 de desembre de 1990, contrets compromisos significatius de realització d'obres d'immobilitzat material. La Sindicatura de Comptes amplia la informació relativa als dits compromisos en l'apartat 5.1 d'aquest informe.

c) A 31 de desembre de 1989, l'ITVA no realitzà un inventari físic de les seues existències de material publicitari, ni mantenia registres d'inventari permanent que pogueren permetre fer una reconstrucció de l'inventari físic a la dita data. Conseqüentment no fou possible verificar el seu import i si tenien o no incidència significativa en els comptes anuals de l'exercici de 1990. Durant aquest exercici, la Societat ha implantat un programa informàtic de control i gestió de magatzems, i efectuà un recompte físic de les esmentades existències a 31 de desembre de 1990.

d) En l'exercici de 1989, la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme (CICIT), va signar un conveni de col·laboració amb l'Excel·lentíssim Ajuntament de València, on s'establia la col·laboració tècnica, institucional i financera per a la redacció i execució del projecte d'ajardinament del tram XII del pla especial del llit del riu Túria, anomenat "Un riu de xiquets", i en la clàusula tercera s'establí que la totalitat del cost del projecte seria finançat per la dita con-

INSTITUT TURÍSTIC VALENCIÀ, S.A.

1. ADECUACION DE LA INFORMACION FINANCIERA A LOS PRINCIPIOS CONTABLES DE APLICACION

1.1 Alcance y metodología

Esta Sindicatura ha examinado las cuentas anuales del Institut Turístic Valencià, S.A. (en adelante ITVA o la Sociedad), que comprenden el balance al 31 de diciembre de 1990, la cuenta de pérdidas y ganancias y la memoria, correspondientes al ejercicio terminado en dicha fecha, cuya formulación es responsabilidad de los Administradores del ITVA. La fiscalización llevada a cabo por esta Sindicatura se ha realizado de acuerdo con las normas de auditoría generalmente aceptadas, que incluyen el examen, mediante la realización de pruebas selectivas, de la evidencia justificativa de las cuentas anuales y la evaluación de su presentación, de los principios contables aplicados y de las estimaciones realizadas. Ciertas pruebas y procedimientos aplicados en el examen realizado se han completado mediante la revisión del informe de auditoria independiente emitido por la firma Deloitte & Touche de fecha 10 de abril de 1991, relativo a las cuentas anuales del ITVA de los ejercicios 1990 y 1989.

1.2 Limitaciones, salvedades y énfasis

a) Los Administradores del ITVA presentan, a efectos comparativos, con cada una de las partidas del balance y de la cuenta de pérdidas y ganancias además de las cifras del ejercicio 1990, las correspondientes al ejercicio anterior, para dar con ello cumplimiento a lo establecido en la legislación mercantil y contable aplicable.

b) El ITVA, según se indica en la nota 7.1 de la memoria, tiene, al 31 de diciembre de 1990, contraídos compromisos significativos de realización de obras de inmovilizado material. La Sindicatura de Cuentas amplía la información relativa a dichos compromisos en el apartado 5.1 de este informe.

c) Al 31 de diciembre de 1989, el ITVA no realizó un inventario físico de sus existencias de material publicitario, ni mantenía registros de inventario permanente que permitiesen hacer una reconstrucción del inventario físico a dicha fecha. En consecuencia, no fue posible verificar el importe de las mismas y si tendrían o no incidencia significativa en las cuentas anuales del ejercicio 1990. Durante este ejercicio, la Sociedad ha implantado un programa informático de control y gestión de almacenes, y efectuó un recuento físico de dichas existencias al 31 de diciembre de 1990.

d) En el ejercicio 1989, la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo (CICYT), firmó un Convenio de Colaboración con el Excelentísimo Ayuntamiento de Valencia, en el que se establecía la colaboración técnica, institucional y financiera para la redacción y ejecución del proyecto de ajardinamiento del tramo XII del Plan Especial del Cauce del Río Turia, denominado "Un Río de Niños", estableciéndose, en su clàusula tercera, que la totalidad del coste del proyecto

selleria per mitjà de l'ITVA. La Societat, basant-se en el fet que actua com a promotor d'aquest projecte, registra tots els costos que s'hi relacionen en un compte específic de l'epígraf "Existències de l'actiu del balanç", el qual puja a 970 milions de pessetes a 31 de desembre de 1990 (vegeu l'apartat 5.4), i el finançament rebut de la CICIT en un compte específic de l'epígraf "Creditors no comercials del passiu del balanç" que puja a 803,7 milions de pessetes a la mateixa data (vegeu l'apartat 5.10). Encara que el parc es va inaugurar i entrà en funcionament en el mes de desembre de 1990, a la data de redacció de l'informe no hi ha certesa suficient sobre la seua futura destinació, per la qual cosa no és possible determinar de forma objectiva la incidència que podria tenir el desenllaç d'aquesta incertesa sobre el tractament comptable practicat per part de l'ITVA.

e) Pel que fa al projecte comentat anteriorment, l'ITVA ha modificat els criteris de comptabilització, la qual cosa, tot i que no té incidència en la quantificació dels resultats, representa un canvi en la presentació de les xifres comptables que no es descriu suficientment en la memòria preparada per la Societat. Els aspectes relatius a aquest canvi de criteri i la seua incidència en els comptes anuals, es descriuen en els apartats 5.4 i 6.1 d'aquest informe.

f) Gran part de les subvencions de capital comptabilitzades en l'exercici de 1990 van ser aplicades, segons els responsables de l'ITVA, en el projecte "Centre de dia en Tuéjar", contracte que es va signar el 6 de febrer de 1991 (vegeu l'apartat 5.8 d'aquest informe).

g) Les subvencions corrents de la Generalitat Valenciana tenen per objecte, segons manifesta l'ITVA en la nota 3h) de la seua memòria, finançar el dèficit d'explotació de l'exercici, i han estat comptabilitzades com a ingressos.

i) Independentment del que s'ha indicat en els paràgrafs anteriors, en el transcurs de l'examen s'han posat de manifest certs ajusts i reclassificacions als comptes anuals, necessaris perquè els esmentats comptes presenten de forma més adequada la situació financero-patrimonial i els resultats de l'ITVA conformement amb els principis de comptabilitat generalment acceptats. Aquests ajusts, que no han estat registrats per la Societat en els seus llibres de comptabilitat, s'expliquen en els apartats successius d'aquest informe.

1.3 Conclusió general

Tret dels efectes d'aquells ajusts que podrien haver-se considerat necessaris si no s'havien tingut les limitacions descrites en l'apartat anterior, i per raó dels ajusts i reclassificacions esmentats en el dit apartat i detallats en els apartats 5 i 6 d'aquest informe, els comptes anuals de l'ITVA de l'exercici de 1990, expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera a 31 de desembre de 1990, i contenen, amb l'excepció que s'esmenta en el paràgraf e) de l'apartat anterior, la informació necessària i suficient per a la seua interpretació i comprensió adequada, conformement als principis i normes comptables generalment acceptats que hi són d'aplicació, els quals guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior, llevat del canvi descrit en el paràgraf e) de l'apartat anterior.

L'informe de gestió de l'exercici de 1990 que s'adjunta als comptes anuals, conté les explicacions que els administradors de l'ITVA consideren oportunes sobre la situació de

seria financiado por dicha Conselleria a través del ITVA. La Sociedad, basándose en el hecho de que actúa como promotor de este proyecto, registra todos los costes relacionados con el mismo en una cuenta específica del epígrafe de Existencias del activo del balance, ascendiendo a 970 millones de pesetas al 31 de diciembre de 1990 (véase apartado 5.4), y la financiación recibida de la CICYT en una cuenta específica del epígrafe de Acreedores no comerciales del pasivo del balance, que asciende a 803,7 millones de pesetas a la misma fecha (véase apartado 5.10). Aunque el parque se inauguró y entró en funcionamiento en el mes de diciembre de 1990, a la fecha de redactar el informe no existe certidumbre suficiente sobre su destino futuro, por lo que no es posible determinar de forma objetiva la incidencia que podría tener el desenlace de esta incertidumbre sobre el tratamiento contable practicado por el ITVA.

e) En relación al proyecto comentado anteriormente, el ITVA ha modificado los criterios de contabilización, lo cual, aun cuando no tiene incidencia en la cuantificación de los resultados, sí supone un cambio en la presentación de las cifras contables, que no se describe suficientemente en la memoria preparada por la Sociedad. Los aspectos relativos a este cambio de criterio, y su incidencia en las cuentas anuales, se describen en los apartados 5.4 y 6.1 de este informe.

f) Gran parte de las subvenciones de capital contabilizadas en el ejercicio 1990 van a ser aplicadas, según los responsables del ITVA, en el proyecto "Centro de Día en Tuéjar", contrato que se firmó el 6 de febrero de 1991 (véase apartado 5.8 de este informe).

g) Las subvenciones corrientes de la Generalitat Valenciana tienen por objeto, según manifiesta el ITVA en la nota 3h) de su memoria, financiar el déficit de explotación del ejercicio, habiendo sido contabilizadas como ingresos.

i) Con independencia de lo indicado en los párrafos anteriores, en el transcurso del examen se han puesto de manifiesto ciertos ajustes y reclasificaciones a las cuentas anuales, necesarios para que dichas cuentas presenten de forma más adecuada la situación financero-patrimonial y los resultados del ITVA de conformidad con principios de contabilidad generalmente aceptados. Estos ajustes, que no han sido registrados por la Sociedad en sus libros de contabilidad, se explican en los apartados sucesivos de este informe.

1.3 Conclusión general

Excepto por los efectos de aquellos ajustes que podrían haberse considerado necesarios si no se hubieran tenido las limitaciones descritas en el apartado anterior, y por el efecto de los ajustes y reclasificaciones mencionados en dicho apartado y detallados en los apartados 5 y 6 de este informe, las cuentas anuales del ITVA del ejercicio 1990 expresan, en todos los aspectos significativos, la imagen fiel del patrimonio y de la situación financiera al 31 de diciembre de 1990, y contienen, con la excepción que se menciona en el párrafo e) del apartado anterior, la información necesaria y suficiente para su interpretación y comprensión adecuada, de conformidad con los principios y normas contables generalmente aceptados que le son de aplicación, que guardan uniformidad con los aplicados en el ejercicio anterior excepto por el cambio descrito en el párrafo e) del apartado anterior.

El informe de gestión del ejercicio 1990 que se adjunta a las cuentas anuales, contiene las explicaciones que los Administradores del ITVA consideran oportunas sobre la

la Societat, l'evolució de la seua activitat i sobre altres assumptes, i no forma part integrant dels comptes anuals. Aquesta Sindicatura ha verificat que la informació comptable que conté el citat informe de gestió, concorda amb la dels comptes anuals de l'exercici de 1990. El treball s'ha limitat a la verificació de l'informe de gestió amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf, i no inclou la revisió d'informació distinta de l'obtinguda a partir dels registres comptables examinats.

2. COMPLIMENT DE LA LEGALITAT VIGENT EN LA GESTIÓ DELS FONDS PÚBLICS

2.1 Abast i metodologia

Aquesta Sindicatura ha examinat el compliment per part de l'ITVA de la legalitat vigent en la gestió dels fons públics durant l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 1990. Aquest examen ha consistit en la revisió de l'informe de compliment de la legalitat emés per Deloitte & Touche, amb data 10 d'abril de 1991. A més a més, s'han realitzat les proves necessàries per a cobrir els objectius establerts. La verificació realitzada ha abastat el compliment dels aspectes rellevants, d'acord amb el criteri d'importància relativa, establerts en:

- Decret 151/1985, de 4 d'octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de constitució de l'ITVA.
- Llei 4/1984, de 13 de juny, d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana.
- Llei 4/1990, de 31 de maig, de Pressuposts de la Generalitat Valenciana per a 1990.
- Estatuts socials de l'ITVA.
- Reial decret legislatiu 1.564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la "Llei de societats anònimes".
- Resolució de 10 de gener de 1989, de la Intervenció General de la Generalitat Valenciana, sobre la informació que han retre les empreses públiques.
- Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre el reintegrament de transferències corrents i de capital.

2.2 Conclusió general

Com a resultat de la revisió efectuada i atés l'abast descrit, no s'han detectat incompliments rellevants per part de l'ITVA fins el 31 de desembre de 1990, amb la normativa citada.

3. AVALUACIÓ SOBRE SI LA GESTIÓ DELS RECURSOS HUMANS, MATERIALS I DELS FONDS PRESSUPOSTARIS S'HA DESENVOLUPAT DE FORMA ECONÒMICA I EFICIENT, I AVALUACIÓ DEL GRAU D'EFICÀCIA EN L'ACONSEGUIMENT DELS OBJECTIUS PREVISTOS

3.1 Abast, metodologia i objectius

L'examen ha consistit en la revisió i l'anàlisi de l'auditoria operativa efectuada per Deloitte & Touche, amb data 10 d'abril de 1991, l'objectiu de la qual ha estat determinar la

situación de la Sociedad, la evolución de su actividad y sobre otros asuntos, y no forma parte integrante de las cuentas anuales. Esta Sindicatura ha verificado que la información contable que contiene el citado informe de gestión concuerda con la de las cuentas anuales del ejercicio 1990. El trabajo se ha limitado a la verificación del informe de gestión con el alcance mencionado en este mismo párrafo, y no incluye la revisión de información distinta de la obtenida a partir de los registros contables examinados.

2. CUMPLIMIENTO DE LA LEGALIDAD VIGENTE EN LA GESTION DE LOS FONDOS PÚBLICOS

2.1 Alcance y metodología

Esta Sindicatura ha examinado el cumplimiento por parte del ITVA de la legalidad vigente en la gestión de los fondos públicos durante el ejercicio anual terminado el 31 de diciembre de 1990. Dicho examen ha consistido en la revisión del informe de cumplimiento de legalidad emitido por Deloitte & Touche con fecha 10 de abril de 1991. Adicionalmente se han realizado las pruebas necesarias para cubrir los objetivos establecidos. La verificación realizada ha abarcado el cumplimiento de los aspectos relevantes, de acuerdo con el criterio de importancia relativa, establecidos en:

- Decreto 151/1985, de 4 de octubre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de constitución del ITVA.
- Ley 4/1984, de 13 de junio, de Hacienda Pública de la Generalitat Valenciana.
- Ley 4/1990, de 31 de mayo, de Presupuestos de la Generalitat Valenciana para 1990.
- Estatutos sociales del ITVA.
- Real Decreto legislativo 1564/1989, de 22 de diciembre, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas.
- Resolución de 10 de enero de 1989, de la Intervención General de la Generalitat Valenciana, sobre la información a rendir por las empresas públicas.
- Decreto 204/1990, de 26 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegro de transferencias corrientes y de capital.

2.2 Conclusión general

Como resultado de la revisión efectuada, y considerando el alcance descrito, no se han detectado incumplimientos relevantes por parte del ITVA, hasta el 31 de diciembre de 1990, con la normativa citada.

3. EVALUACION SOBRE SI LA GESTION DE LOS RECURSOS HUMANOS, MATERIALES Y DE LOS FONDOS PRESUPUESTARIOS SE HA DESARROLLADO DE FORMA ECONOMICA Y EFICIENTE Y EVALUACION DEL GRADO DE EFICACIA EN EL LOGRO DE LOS OBJETIVOS PREVISTOS

3.1 Alcance, metodología y objetivos

El examen ha consistido en la revisión y análisis de la auditoría operativa efectuada por Deloitte & Touche, con fecha 10 de abril de 1991, cuyo objetivo ha sido determinar

raonabilitat amb què els sistemes i procediments que l'ITVA ha implantat, permeten garantir que:

- Estan aconseguint-se els objectius finals prevists en els plans i programes.

- La gestió dels recursos es desenvolupa d'acord amb els criteris d'economia i eficiència.

El treball ha consistit a una revisió sistemàtica de la gestió, processos i activitats que l'ITVA ha desenrotllat, utilitzant els procediments següents:

- Anàlisi de l'estructura organitzativa i de gestió.

- Anàlisi dels processos de gestió administrativa, verificant el seu grau d'adequació a la normativa aplicable.

- Anàlisi de l'activitat desenvolupada per part de la Societat.

- Anàlisi de la capacitat de l'ITVA per tal d'aconseguir els objectius preestablerts, així com dels sistemes de control existents per a la seua consecució.

No ha estat possible realitzar la totalitat dels procediments específics i necessaris, a causa de les raons següents:

- A 31 de desembre de 1990 no existia un manual de procediments que definís els objectius i les funcions per departaments, així com el grau de responsabilitat tant en el desenvolupament del treball, com en la consecució dels objectius prevists. No obstant això, durant l'exercici de 1991, l'ITVA ha iniciat diverses actuacions tendents a esmenar aquesta deficiència.

- En termes d'eficiència i economia, la Societat no disposa d'informació suficientment elaborada per a l'avaluació de la gestió dels recursos utilitzats, així com dels resultats dels programes desenvolupats durant l'exercici de 1990.

3.2 Conclusió general

Com a conseqüència de les limitacions comentades en l'apartat anterior, no és possible avaluar si els sistemes i procediments establerts per part de l'ITVA, garanteixen l'aconseguint dels objectius i fins prevists en els plans i programes establerts, així com si la gestió dels recursos s'ha desenrotllat d'acord amb els criteris d'eficiència i economia.

3.3 Propostes

La Direcció de la Societat haurà d'adoptar les mesures necessàries per a la posada en pràctica de les recomanacions que s'exposen tot seguit:

a) Vist el volum d'operacions de la Societat, cal disposar de manuals clars i concisos d'organització on es defineixen clarament les funcions, els treball i els procediments de cada departament.

En l'actualitat hi ha normes interiors de cada departament o circulars generals que cobresquen diverses àrees, però falta un manual que cobresca tots els nivells jeràrquics de cada departament i els seus procediments, i que aquests queden clarament plasmats per escrit.

b) És convenient efectuar la dotació dels mitjans suficients per a dur a cap un control adequat de les activitats realitzades pels diversos departaments de la Societat, així com el tractament, la presentació i verificació de la informació subministrada.

c) A fi de poder disposar de la informació necessària que permeti avaluar, tant en termes d'eficiència i economia, com en grau de consecució dels objectius, els recursos utilitzats per la Societat, caldria que es definissen específica-

la razonabilidad con que los sistemas y procedimientos implantados por el ITVA permiten garantizar que:

-Se están logrando los objetivos finales previstos en los planes y programas.

-La gestión de los recursos se desarrolla de acuerdo con criterios de economicidad y eficiencia.

El trabajo ha consistido en una revisión sistemática de la gestión, procesos y actividades desarrollados por el ITVA, utilizando los siguientes procedimientos:

-Análisis de la estructura organizativa y de gestión.

-Análisis de los procesos de gestión administrativa, verificando el grado de adecuación de los mismos a la normativa aplicable.

-Análisis de la actividad desarrollada por la Sociedad.

-Análisis de la capacidad del ITVA para lograr los objetivos preestablecidos, así como de los sistemas de control existentes para su consecución.

No ha sido posible realizar la totalidad de los procedimientos específicos y necesarios, debido a las siguientes razones:

-Al 31 de diciembre de 1990 no existía un manual de procedimientos que definiese los objetivos y funciones por departamentos, así como el grado de responsabilización tanto en el desarrollo del trabajo, como en la consecución de los objetivos previstos. No obstante, durante el ejercicio 1991 el ITVA ha iniciado diversas actuaciones tendentes a subsanar esta deficiencia.

-La Sociedad no dispone de información suficientemente elaborada para la evaluación, en términos de eficiencia y economía, de la gestión de los recursos utilizados, así como del resultado de los programas desarrollados durante el ejercicio 1990.

3.2 Conclusión general

Como consecuencia de las limitaciones comentadas en el apartado anterior, no es posible evaluar si los sistemas y procedimientos establecidos por el ITVA, garantizan el logro de los objetivos y fines previstos en los planes y programas establecidos, así como si la gestión de los recursos se ha desarrollado de acuerdo con criterios de eficiencia y economía.

3.3 Propuestas

La Dirección de la Sociedad deberá adoptar las medidas necesarias para la puesta en práctica de las recomendaciones que se exponen a continuación:

a) Dado el volumen de operaciones de la Sociedad, es necesario disponer de manuales claros y concisos de organización donde se definan claramente las funciones, trabajo y procedimientos de cada departamento.

En la actualidad existen normas interiores de cada departamento o circulares generales que cubren diversas áreas, pero falta un manual que cubra todos los niveles jerárquicos de cada departamento y sus procedimientos, y que éstos queden claramente plasmados por escrito.

b) Es conveniente efectuar la dotación de medios suficientes para llevar a cabo un adecuado control de las actividades realizadas por los diferentes departamentos de la Sociedad, así como del tratamiento, presentación y verificación de la información suministrada.

c) Con la finalidad de poder disponer de la información necesaria que permita evaluar, tanto en términos de eficiencia y economía, como en grado de consecución de objetivos, los recursos utilizados por la Sociedad, sería necesario

ment els objectius que ha d'acomplir cada programa, desenvolupat mitjançant variables que permetessen la seua mesura, així com que s'elaboren uns sistemes d'informació econòmica que assignen els recursos utilitzats en cadascun dels programes d'actuació i permeten el seu seguiment i avaluació posterior.

d) Establir un sistema de control de presència física del personal de la Societat.

e) Analitzar la necessitat de reassignar l'espai físic dels diversos departaments i magatzems en un sol immoble, per tal d'aconseguir una major operativitat en el funcionament de la Societat.

f) Establir una política que definesca els criteris que ha de seguir cada departament en les distribucions de material sense càrrec, i controlar el seu valor i la seua finalitat.

4. INFORMACIÓ GENERAL

4.1 Bases de presentació dels comptes anuals

Els comptes anuals de 1990, examinats per aquesta Sindicatura, comprenen el balanç, el compte de pèrdues i beneficis i la memòria, i s'ajunten íntegrament en l'annex d'aquest informe.

Aquests comptes anuals foren formulats pels administradors de l'ITVA amb data 27 de març de 1991 i aprovats pel Consell de la Generalitat Valenciana, constituït en junta universal d'accionistes, amb data 26 de juny de 1991, complint amb els terminis establerts legalment.

Els comptes anuals es presenten amb el format i contingut prevists en el text refós de la "Llei de societats anònimes" respecte als comptes anuals abreujats, ja que la Societat no supera els límits dimensionals corresponents.

La memòria de l'exercici de 1990, preparada per l'ITVA, conté les indicacions mínimes previstes en l'article 201 del text refós de la "Llei de societats anònimes" amb l'excepció descrita en el paràgraf e) de l'apartat 1.2 d'aquest informe. No obstant això, la Sindicatura inclou en els apartats successius d'aquest informe, la informació addicional que es considera d'utilitat per a una millor comprensió dels comptes anuals presos conjuntament, així com d'aquells aspectes detectats per raó de l'examen realitzat.

4.2 Activitat de l'exercici

Les principals actuacions de l'ITVA durant l'exercici, es comenten en l'informe de gestió que els administradors han formulat i que s'adjunta als comptes anuals de 1990; a més, aquest informe inclou altres qüestions d'acord amb el que estableix el text refós de la "Llei de societats anònimes".

5. COMENTARIS SOBRE ELS PRINCIPALS EPÍGRAFS DELS COMPTES ANUALS. BALANÇ

5.1 Immobilitzacions materials

Els criteris de valoració es descriuen en la nota 3 b) de la memòria de l'ITVA, i el moviment de l'exercici en la nota 7.1.

que se definiesen específicament los objetivos a cumplir por cada programa, desarrollado mediante variables que permitiesen su medición, así como que se elaboren unos sistemas de información económica que asignen los recursos utilizados en cada uno de los programas de actuación y permitan su seguimiento y evaluación posterior.

d) Establecer un sistema de control de presencia física del personal de la Sociedad.

e) Analizar la necesidad de reasignar el espacio físico de los distintos departamentos y almacenes en un solo inmueble, al objeto de lograr una mayor operatividad en el funcionamiento de la Sociedad.

f) Proceder al establecimiento de una política que defina los criterios que debe seguir cada departamento en las distribuciones de material sin cargo, controlando el valor y la finalidad de las mismas.

4. INFORMACION GENERAL

4.1 Bases de presentación de las cuentas anuales

Las cuentas anuales de 1990, examinadas por esta Sindicatura, comprenden el balance, la cuenta de pérdidas y ganancias y la memoria, y se adjuntan íntegramente en el Anexo de este informe.

Dichas cuentas anuales fueron formuladas por los Administradores del ITVA con fecha 27 de marzo de 1991, y aprobadas por el Consell de la Generalitat Valenciana, constituïdo en Junta Universal de Accionistas, con fecha 26 de junio de 1991, cumpliéndose con los plazos establecidos legalmente.

Las cuentas anuales se presentan con el formato y contenido previstos en el Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas respecto a las cuentas anuales abreviadas, por no superar la Sociedad los límites dimensionales correspondientes.

La memoria del ejercicio 1990 preparada por el ITVA contiene las indicaciones mínimas previstas en el artículo 201 del Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas, con la excepción descrita en el párrafo e) del apartado 1.2 de este informe. No obstante, esta Sindicatura incluye, en los apartados sucesivos de este informe, la información adicional que se considera de utilidad para una mejor comprensión de las cuentas anuales tomadas en su conjunto, así como aquellos aspectos detectados a consecuencia del examen realizado.

4.2 Actividad del ejercicio

Las principales actuaciones del ITVA durante el ejercicio se comentan en el informe de gestión que, formulado por los Administradores, se adjunta a las cuentas anuales de 1990, incluyendo dicho informe, además, otras cuestiones de acuerdo a lo establecido en el Texto Refundido de la Ley de Sociedades Anónimas.

5. COMENTARIOS SOBRE LOS PRINCIPALES EPIGRAFES DE LAS CUENTAS ANUALES: BALANCE

5.1 Inmovilizaciones materiales

Los criterios de valoración se describen en la nota 3b) de la memoria del ITVA, y el movimiento del ejercicio en la nota 7.1.

El més significatiu d'aquest capítol del balanç, es concreta en els compromisos contrets per part de l'ITVA, que es detallen en la nota 7.1 de la memòria i que pugen, a 31 de desembre de 1990, a 249 milions de pessetes, inclòs l'IVA.

D'aquests compromisos, destaca el que es refereix al projecte anomenat "Centre de dia", que es realitzarà en la localitat de Tuéjar, dins les accions de l'ITVA sobre les noves ofertes de turisme en zones rurals. L'ITVA va promoure la concurrència de licitadors mitjançant la publicitat del projecte en desembre de 1990 i s'hi adjudicà a l'única oferta rebuda, Ferrovia, S.A., per 178 milions de pessetes. El contracte per a la realització de l'obra, en el qual l'ITVA actua com a promotor, es va signar amb data 6 de febrer de 1991, amb un termini d'execució de vuit mesos a partir d'aquesta data.

La xifra d'"altes" del compte "Edificis i altres construccions", per 3,3 milions de pessetes (vegeu la nota 7.1 de la memòria), correspon al cost del projecte elaborat per un arquitecte extern a la Societat. Altres desemborsaments realitzats durant l'exercici en relació amb aquest projecte es detallen en l'apartat 5.2 d'aquest informe.

El projecte anomenat "Centre de turisme i oci de València", té el seu origen en un conveni entre l'ITVA i l'Excm. Ajuntament de València, de data 20 de juny de 1990, l'objecte del qual és la construcció i posada en funcionament d'un Centre de Turisme i Oci (CTO) per a la ciutat de València que reunisca serveis integrals de turisme i oci adreçats al ciutadà valencià i al visitant. També allotjarà les oficines de l'ITVA. En les clàusules del dit conveni, l'Ajuntament de València es compromet a cedir gratuïtament a l'ITVA una superfície de 2.600 m² ubicada en la prolongació del Passeig de l'Albereda de València, i l'ITVA a iniciar les obres del CTO en el termini màxim de dotze mesos a partir de l'aprovació del projecte del CTO i la consecució de les llicències adients; en aquesta operació s'invertirà la quantitat mínima de 380 milions de pessetes. A més a més, l'ITVA ha assumit les indemnitzacions als anteriors propietaris dels terrenys, que pujaren a 8,9 milions de pessetes (vegeu l'apartat 5.2).

La cessió dels terrenys per part de l'Ajuntament de València a l'ITVA, es va acordar en la sessió ordinària de la dita corporació de data 13 de novembre de 1990.

Per a la realització de l'estudi previ sobre el disseny del futur CTO, l'ITVA va consultar i avaluar dues ofertes distintes, encara que no s'efectuà publicitat per a convocar-ne d'altres possibles.

Amb data 20 de març de 1991, es va signar el contracte amb la mercantil Architecture & Interior Design Consultancy, S.L., oferta seleccionada per l'ITVA, l'objecte de la qual és la redacció del projecte i la direcció de l'obra a càrrec de la dita empresa. El programa d'execució preveu quatre fases condicionades, entre altres aspectes, a l'aprovació del Pla Especial de Reforma Interior per part de l'Ajuntament de València i l'obtenció de llicències. Els honoraris estipulats en el contracte pugen a 69 milions de pessetes.

5.2 Immobilitzacions immaterials

El detall d'aquest capítol del balanç, a 31 de desembre de 1990, es mostra en la nota 7.2 de la memòria. Una composició més detallada es mostra tot seguit:

Lo más significativo de este capítulo del balance se concreta en los compromisos contraídos por el ITVA, que se detallan en la nota 7.1 de la memoria, y que ascienden, a 31 de diciembre de 1990, a 249 millones de pesetas, IVA incluido.

De estos compromisos, destaca el referente al proyecto denominado "Centro de Día", a realizar en la localidad de Tuéjar, dentro de las acciones del ITVA sobre nueva oferta de turismo en espacio rural. El ITVA promovió concurrencia de licitadores mediante publicidad del proyecto en diciembre de 1990, adjudicándose a la mercantil FERROVIAL S.A., única oferta recibida, por 178 millones de pesetas. El contrato para la realización de la obra, en el que el ITVA actúa como promotor, se firmó con fecha 6 de febrero de 1991, con un plazo de ejecución de ocho meses a partir de dicha fecha.

La cifra de "altas" de la cuenta "Edificios y otras construcciones", por 3,3 millones de pesetas (véase nota 7.1 de la memoria), corresponde al coste del proyecto elaborado por un arquitecto externo a la Sociedad. Otros desembolsos realizados durante el ejercicio en relación a este proyecto se detallan en el apartado 5.2 de este informe.

El proyecto denominado "Centro de Turismo y Ocio de Valencia" tiene su origen en un convenio, de fecha 20 de junio de 1990, entre el ITVA y el Excmo. Ayuntamiento de Valencia, cuyo objeto es la construcción y puesta en funcionamiento de un Centro de Turismo y Ocio (CTO) para la ciudad de Valencia que reúna servicios integrales de turismo y ocio dirigidos al ciudadano valenciano y al visitante. También albergará las oficinas del ITVA. En las cláusulas de dicho convenio, el Ayuntamiento de Valencia se compromete a ceder gratuitamente al ITVA una superficie de 2.600 m² ubicada en la prolongación del Paseo de la Alameda de Valencia, y el ITVA a iniciar las obras del CTO en el plazo máximo de doce meses a partir de la aprobación del proyecto del CTO y consecución de las licencias pertinentes, invirtiendo en esta operación la cantidad mínima de 380 millones de pesetas. El ITVA ha asumido, además, las indemnizaciones a los anteriores propietarios de los terrenos, que ascendieron a 8,9 millones de pesetas (véase apartado 5.2).

La cesión de los terrenos por parte del Ayuntamiento de Valencia al ITVA se acordó en la sesión ordinaria de dicha corporación de fecha 13 de noviembre de 1990.

Para la realización del estudio previo sobre el diseño del futuro CTO, el ITVA consultó y evaluó dos ofertas distintas, aunque no se efectuó publicidad para convocar otras ofertas posibles.

Con fecha 20 de marzo de 1991 se firma el contrato con la mercantil Architecture & Interior Design Consultancy, S.L., oferta seleccionada por el ITVA, cuyo objeto es la redacción del proyecto y la dirección de la obra a cargo de dicha empresa. El programa de ejecución prevee cuatro fases, condicionadas a la aprobación por el Ayuntamiento de Valencia del Plan Especial de Reforma Interior y obtención de licencias, entre otros aspectos. Los honorarios estipulados en el contrato ascienden a 69 millones de pesetas.

5.2 Inmovilizaciones inmateriales

El detalle de este capítulo del balance a 31 de diciembre de 1990 se muestra en la nota 7.2 de la memoria. Una composición más detallada se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Proyecto "Centro de día"	2.825
Canon ocupación área recreativa	1.000
Gastos y estudios preliminares	1.825
Proyecto "Centro de Turismo y Ocio"	15.160
Indemnizaciones	8.892
Proyecto aceptado	3.226
Proyecto rechazado	2.300
Otros gastos menores	742
Proyecto "Ecoaventura 91"	1.350
Proyecto "Señalización turística"	3.545
Proyecto "Astrotur"	168
Proyecto "Pueblo acantilado"	423
TOTAL	23.471

Els aspectes relatius als projectes "Centre de dia" i "Centre de Turisme i Oci" han estat descrits en l'apartat 5.1 d'aquest informe.

El compte "Projecte Ecoaventura 91", comprèn un milió de pessetes de pagament a compte a Q & L Producciones, amb la qual l'ITVA signa un contracte al 22 de gener de 1991, l'objecte del qual és que Q & L Producciones preste els serveis necessaris en la creació, gestió i execució tècnica d'Ecoaventura 91. Els honoraris totals es fixen en la quantitat de 3 milions de pessetes més l'IVA corresponent. Segons la clàusula quarta del citat contracte, el pressupost total del projecte Ecoaventura 91, es xifra en 46,5 milions de pessetes.

El compte "Projecte senyalització turística" comprèn els pagaments realitzats a Xabier Bordills Designers, S.L. per la realització, en part, d'un estudi de disseny i normalització de senyalització turística a la Comunitat Valenciana.

Una vegada analitzada la naturalesa de les partides comptabilitzades en aquest capítol d'immobilitzacions immaterials, i atenent als principis i criteris de valoració generalment acceptats, aquesta Sindicatura considera que caldria practicar certs ajustos i reclassificacions, que es resumeixen així:

Los aspectos relativos a los proyectos "Centro de Dia" y "Centro de Turismo y Ocio" han sido descritos en el apartado 5.1 de este informe.

La cuenta "Proyecto Ecoaventura 91" comprende 1 millón de pesetas de pago a cuenta a Q & L Producciones, con la que el ITVA firma un contrato el 22 de enero de 1991 cuyo objeto es la prestación por parte de Q & L Producciones de los servicios necesarios en la creación, gestión y ejecución técnica de Ecoaventura 91, fijándose los honorarios totales en la cantidad de 3 millones de pesetas más el IVA correspondiente. Según la cláusula cuarta del citado contrato, el presupuesto total del proyecto Ecoaventura 91 se cifra en 46,5 millones de pesetas.

La cuenta "Proyecto señalización turística" comprende los pagos realizados a Xabier Bordills Designers S.L. por la realización, en parte, de un estudio de diseño y normalización de señalética turística en la Comunidad Valenciana.

Analizada la naturaleza de las partidas contabilizadas en este capítulo de inmobilizaciones inmateriales, y atendiendo a los principios y criterios de valoración generalmente aceptados, esta Sindicatura considera que sería apropiado practicar ciertos ajustes y reclassificaciones, que se resumen como sigue:

	Miles de pesetas
Partidas que deberían reclasificarse a inmobilizaciones materiales (canon ocupación e indemnizaciones)	9.892
Partidas que podrían permanecer en inmobilizaciones inmateriales	3.226
Resto de partidas, que deberían haberse considerado gastos del ejercicio 1990	10.353
TOTAL	23.471

Aquests ajustos tendrien un efecte negatiu sobre els resultats de l'exercici de 1990 de 10.353 milers de pessetes.

Estos ajustes tendrían un efecto negativo sobre los resultados del ejercicio 1990 de 10.353 miles de pesetas.

5.3 Despeses amortitzables

El moviment d'aquest capítol del balanç a 31 de desembre de 1990, es mostra tot seguit:

	Miles de pesetas
Saldo a 31-12-90	0
Ubicación estación METEO	861
Amortización del ejercicio (20%)	-172
Saldo a 31-12-90	689

Les despeses d'ubicació de l'estació METEO corresponen a les obres d'immobilitzat en la dita estació meteorològica. Atinent la seua naturalesa, haurien d'haver estat comptabilitzades en l'epígraf d'immobilitzacions materials i amortitzar-se d'acord amb la vida útil que s'hi estima, cosa que implicaria un efecte positiu sobre els resultats de l'exercici.

5.4 Existències

En la nota 7.5 i 3 d) de la memòria de l'ITVA, figuren, respectivament, la informació sobre el contingut d'aquest epígraf del balanç, i els criteris de valoració que s'hi han aplicat.

El compte més important és el de "Treballs en curs", amb un saldo de 970 milions de pessetes, a 31 de desembre de 1990. Aquest compte recull la totalitat de costos i despeses assumits per l'ITVA en relació amb el projecte "Un riu de xiquets", l'origen i característiques del qual foren comentades per aquesta Sindicatura en l'informe de l'exercici de 1989.

A les darreries de l'exercici de 1990, l'ITVA ha modificat els criteris quant al registre comptable de les operacions relatives al dit parc, en un doble sentit:

5.3 Gastos amortizables

El movimiento de este capítulo del balance a 31 de diciembre de 1990 se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Saldo a 31-12-90	0
Ubicación estación METEO	861
Amortización del ejercicio (20%)	-172
Saldo a 31-12-90	689

Los gastos de ubicación de la estación METEO corresponden a obras de inmovilizado en dicha estación meteorológica. Atendiendo a su naturaleza, debería haber sido contabilizado en el epígrafe de inmovilizaciones materiales, y amortizarse de acuerdo a la vida útil estimada del mismo, lo que supondría un efecto positivo sobre los resultados del ejercicio.

5.4 Existencias

La información sobre el contenido de este epígrafe del balance figura en la nota 7.5 de la memoria del ITVA, y los criterios de valoración aplicados en la nota 3d) de la misma.

La cuenta más importante es la de Trabajos en curso, con un saldo de 970 millones de pesetas al 31 de diciembre de 1990. Esta cuenta recoge la totalidad de costes y gastos asumidos por el ITVA en relación al proyecto "Un Río de Niños", cuyo origen y características más importantes fueron comentadas por esta Sindicatura en el informe del ejercicio 1989.

A finales del ejercicio 1990, el ITVA ha modificado los criterios en cuanto al registro contable de las operaciones relativas a dicho parque, en un doble sentido:

	Miles de pesetas
Saldo a 31-12-89	39.700
Traspaso de la cuenta "IVA soportado" correspondiente al importe anterior	4.764
Traspaso de operaciones cargadas durante 1990 a la cuenta de pérdidas y ganancias, con anterioridad al cambio de criterio	663.489
Traspaso de la cuenta "IVA soportado" correspondiente al importe anterior	79.619
Operaciones contabilizadas directamente en existencias	182.461
Saldo a 31-12-90	970.033

- Els costos assumits no s'imputen al compte de pèrdues i beneficis, sinó directament al capítol de treballs en curs del balanç. Per tant, el compte de pèrdues i beneficis de 1990,

-Los costes asumidos no se imputan a la cuenta de pérdidas y ganancias, sino directamente al capítulo de trabajos en curso del balance. Por tanto, la cuenta de pérdidas y gan-

no considera la variació d'existències corresponent, si bé aquest fet no altera la xifra de resultat de l'exercici.

- L'IVA suportat s'inclou en la valoració de les existències i no es carrega al compte d'Hisenda Pública, IVA suportat deduïble, com es feia en l'exercici de 1989.

L'ITVA, en els seus comptes anuals de 1990, no justifica ni descriu suficientment aquests canvis importants de criteris.

La composició del saldo anterior per proveïdors és així:

	Miles de pesetas
El Taller de Manolo Martín, S.L.	476.847
Francisco Gregori	12.486
Cubiertas y MZOV, S.A.	395.719
Errando Hernando, S.A.	4.480
Esabe Ingeniería de Seguridad, S.A.	43.903
Prototipos y Maquetas, S.L.	4.693
Mapfre	7.101
Decoresa	3.982
Métodos y Asociados	9.302
Rafael Rivera	11.000
Equipo Zero	503
Licencia fiscal	17
TOTAL	970.033

L'execució dels contractes més importants, a 31 de desembre de 1990, es mostra tot seguit:

La ejecución de los contratos más importantes, al 31 de diciembre de 1990, se muestra a continuación:

	Miles de pesetas		Ejecución %
	Importe contabilizado	Importe contrato	
El Taller de Manolo Martín, S.L.	476.847	465.822	102,4 %
Francisco Gregori	12.486	16.279	76,7 %
Cubiertas y MZOV, S.A.	395.719	437.064	90,5 %
Esabe	43.903	83.583	52,5 %

Els aspectes més rellevants dels contractes signats amb el Taller Manolo Martín, S.L. i Cubiertas y Mzov., S.A., van ser descrits per aquesta Sindicatura de Comptes en l'informe de l'exercici de 1989.

El contracte amb Esabe Ingeniería de Seguridad, S.A., es va signar el 14 de setembre de 1990 i el seu objecte és el lliurament per part d'Esabe, amb la modalitat de "clau en mà", de l'obra de seguretat integral del parc "Un riu de xi-

Los aspectos más relevantes de los contratos firmados con El Taller Manolo Martín, S.L. y Cubiertas y MZOV, S.A., fueron descritos por esta Sindicatura de Cuentas en el informe del ejercicio 1989.

El contrato con Esabe Ingeniería de Seguridad, S.A., se firmó el 14 de septiembre de 1990, y su objeto es la entrega por parte de Esabe, con la modalidad de "llave en mano", de la obra de seguridad integral del parque "Un Río de Ni-

quets". A 31 de desembre de 1990 s'ha certificat un 52,5% de l'obra.

El contracte amb Mapfre, per import de 7.101 milers de pessetes, correspon a la prima d'assegurança sobre les instal·lacions i visitants al parc, i abasta el període des del primer de desembre de 1990 al primer de desembre de 1991. L'ITVA no ha periodificat aquest cost a 31 de desembre de 1990, encara que, per raó dels criteris de comptabilització, no té incidència en els resultats del dit exercici.

Els pagaments realitzats a Métodos y Asociados, 9.302 milers de pessetes, es corresponen amb la campanya publicitària de llançament del parc.

El cost d'elaboració del projecte d'urbanització del parc, que ha estat preparat per arquitectes externs a la Societat, ha pujat a 11.000 milers de pessetes.

El parc "Un riu de xiquets", va entrar en funcionament en el mes de desembre de 1990.

A la data de preparació d'aquest informe, l'ITVA segueix, com ja es va manifestar en l'informe de 1989, desconoixent la destinació final d'aquest parc.

El finançament d'aquest projecte es descriu en l'apartat 5.10 d'aquest informe.

Pel que fa a les existències comercials, amb un saldo de 95.299 milers de pessetes a 31 de desembre de 1990, l'ITVA ha posat en pràctica a la fi del dit any un sistema informatitzat de control i gestió de les citades existències, tot i que s'han detectat algunes deficiències en el control intern, referides a la no conciliació entre les xifres comptables i les dels registres auxiliars, encara que aquestes diferències no són significatives.

5.5 Deutors

El desglossament d'aquest epígraf del balanç es mostra en la nota 7.7 de la memòria de l'ITVA.

El compte més significatiu és el de la Generalitat Valenciana, amb un saldo de 466.025 milers de pessetes, a 31 de desembre de 1990. La composició d'aquest saldo, matitzant l'explicació de la memòria, és la següent:

ños". Al 31 de diciembre de 1990 se ha certificado un 52,5% de la obra.

El contrato con Mapfre, por importe de 7.101 miles de pesetas, corresponde a la prima de seguro sobre las instalaciones y visitantes al parque, abarcando el periodo 1 de diciembre de 1990 a 1 de diciembre de 1991. Este coste no ha sido periodificado por el ITVA al 31 de diciembre de 1990, aunque debido a los criterios de contabilización, no tiene incidencia en los resultados de dicho ejercicio.

Los pagos realizados a Métodos y Asociados, 9.302 miles de pesetas, se corresponden con la campaña publicitaria de lanzamiento del parque.

El coste de elaboración del proyecto de urbanización del parque ha ascendido a 11.000 miles de pesetas, que ha sido preparado por arquitectos externos a la Sociedad.

El parque "Un Río de Niños" entró en funcionamiento en el mes de diciembre de 1990.

A la fecha de preparación de este informe, el ITVA sigue, como ya se manifestó en el informe de 1989, desconociendo el destino final de este parque.

La financiación de este proyecto se describe en el apartado 5.10 de este informe.

Con respecto a las existencias comerciales, con un saldo de 95.299 miles de pesetas al 31 de diciembre de 1990, el ITVA ha puesto en práctica a finales de dicho año un sistema informatizado de control y gestión de dichas existencias, aunque se han detectado algunas deficiencias en el control interno, referidas a la no conciliación entre las cifras contables y las cifras de los registros auxiliares, siendo no obstante estas diferencias no significativas.

5.5 Deudores

El desglose de este epígrafe del balance se muestra en la nota 7.7 de la memoria del ITVA.

La cuenta más significativa es la de la Generalitat Valenciana, con un saldo de 466.025 miles de pesetas al 31 de diciembre de 1990. La composición de este saldo es, matizando la explicación de la memoria, como sigue:

	Miles de pesetas
Subvenciones consignadas en la LPGV de 1990	
pendientes de cobro	439.870
de capital (véase apartado 5.8)	100.000
corrientes (véase apartado 6.2)	339.870
Excesos de subvenciones recibidas en ejercicios anteriores a 1990 (véase apartado 6.2)	-96.791
Pago a cuenta de la CICYT	371
	343.450
Saldo proyecto "Un Rio de Niños" (véase apartado 5.10)	122.575
TOTAL	466.025

L'ITVA ha cobrat les subvencions pendents, tant les de capital com les corrents, en abril de 1991.

5.6 Caixa i bancs

Els comptes bancaris els saldos dels quals es desglossen en la nota 9 de la memòria, a 31 de desembre de 1990, estan retribuïts als següents tipus d'interès:

	Tipo interés
Banco Exterior	11,00%
Banco Atlántico	9,76%
Banco Bilbao-Vizcaya	11%-13,5%
BNP España	MIBOR-1
Caja Postal	0,10%

El MIBOR és el tipus d'interès en el mercat d'interbancari de Madrid.

5.7 Ajusts per periodificació d'actiu

Dins d'aquest epígraf, els conceptes de "cobraments diferits" i "IVA suportat meritatges" (vegeu nota 10 de la memòria), per un import conjunt de 1.903 milers de pessetes, haurien d'haver estat presentats en l'epígraf de "Deutors del balanç", a 31 de desembre de 1990.

5.8 Subvencions de capital

Les subvencions de capital (vegeu nota 7.6 de la memòria) provenen en la seua totalitat de les consignacions que anualment vénen determinades en la LLei de Pressuposts de la Generalitat Valenciana (LPGV).

El moviment de l'exercici de 1990 es descriu tot seguit:

Las subvenciones pendientes, tanto de capital como corrientes, han sido cobradas por el ITVA en abril de 1991.

5.6 Caja y bancos

Las cuentas bancarias, cuyos saldos al 31 de diciembre de 1990 se desglosan en la nota 9 de la memoria, están retribuidas a los siguientes tipos de interés:

El MIBOR es el tipo de interés en el mercado interbancario de Madrid.

5.7 Ajustes por periodificación de activo

Dentre de este epígrafe, los conceptos de "cobros diferidos" e "IVA soportado devengos" (véase nota 10 de la memoria), por importe conjunto de 1.903 miles de pesetas, deberían haber sido presentados en el epígrafe de Deudores del balance a 31 de diciembre de 1990.

5.8 Subvenciones de capital

Las subvenciones de capital (véase nota 7.6 de la memoria) provienen en su totalidad de las consignaciones que anualmente vienen determinadas en la Ley de Presupuestos de la Generalitat Valenciana (LPGV).

El movimiento del ejercicio 1990 se describe a continuación:

	Miles de pesetas
Saldo a 31-12-89	11.832
Contabilización de las subvenciones consignadas en la LPGV de 1990	200.000
Imputación a los ingresos del ejercicio	-21.755
Saldo a 31-12-90	190.077

Durant l'exercici de 1990 l'ITVA ha rebut 100 dels 200 milions de pessetes de les subvencions consignades en la LPGV de 1990; els altres 100 milions figuren en l'epígraf de "Deutors de l'actiu del balanç" a 31 de desembre de 1990 (vegeu l'apartat 5.5).

Segons els principis de comptabilitat generalment acceptats i, en concret, les disposicions del "Pla general de comptabilitat", les subvencions de capital són les rebudes per a l'establiment o estructura bàsica de l'empresa, quan no siguin reintegrables. Amb aquests efectes, es consideren no reintegrables aquelles en les quals s'hi hagen complit les

Durante el ejercicio 1990 el ITVA ha recibido 100 de los 200 millones de pesetas de las subvenciones consignadas en la LPGV de 1990, figurando los otros 100 millones de pesetas en el epígrafe de Deudores del activo del balance a 31 de diciembre de 1990 (véase apartado 5.5).

Según principios de contabilidad generalmente aceptados, y en concreto, las disposiciones del Plan General de Contabilidad, las subvenciones de capital son las recibidas para el establecimiento o estructura básica de la empresa, cuando no sean reintegrables. A tales efectos, se consideran no reintegrables aquellas en las que se hayan cumplido las

condicions establertes per a la seua concessió o, si s'escau, no existesquen dubtes raonables sobre el seu futur compliment.

L'ITVA no ha facilitat a la Sindicatura un informe concret sobre les aplicacions previstes de les subvencions de capital sol·licitades a la Generalitat valenciana. Entre la documentació que la Societat elaborà dins el Programa Anual d'Inversions i Finançament (PAIF), tramesa a la Conselleria d'Hisenda, s'especifica de forma molt genèrica que l'aplicació d'aquests fons en la "realització de projectes de turisme rural i altres actuacions de capital". Segons les manifestacions obtingudes del personal de l'ITVA, les subvencions de capital de 1990, 200 milions de pessetes, han estat utilitzades en les adquisicions de l'immobilitzat material de l'exercici, -18,7 milions de pessetes- i la resta s'aplicarà al projecte del "Centre de dia a Tuéjar", comentat en els apartats 5.1 i 5.2 d'aquest informe. Segons aquests raonaments, pot considerar-se que les dites subvencions de capital tenen el caràcter de no reintegrables i, per tant, la comptabilització és adequada.

El decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre el reintegrament de transferències corrents i de capital, estableix, però, en l'article primer, que seran reintegrables a la Generalitat les subvencions que no s'hi hagen aplicat a la seua finalitat, entenent-se que no han estat aplicades quan a la fi de l'exercici no es troben vinculades al compliment d'obligacions ja reconegudes.

Tal com s'ha comentat en l'apartat 5.1 de l'informe, el contracte per a la realització del projecte "Centre de dia" s'ha signat el dia 6 de febrer de 1991, per la qual cosa a la data de formulació dels comptes anuals de 1990, no hi havia dubtes sobre el compliment de l'aplicació de la subvenció, encara que a 31 de desembre de 1990, no estaven vinculades a obligacions ja reconegudes; en aquest últim cas, s'entenia que no s'havia iniciat ni certificat l'execució de les obres.

Segons s'ha comentat en l'apartat 5.5, l'ITVA ha rebut en el mes d'abril de 1991, l'import que completa la totalitat de les subvencions de capital.

D'altra banda, l'ITVA exposa en la nota 3 f) de la seua memòria uns criteris adequats d'imputació anual a ingressos de les subvencions de capital. Tanmateix en l'exercici de 1990 no ha aplicat correctament aquells criteris, ja que s'ha imputat a ingressos un 10% de les subvencions, independentment de la vida útil i posada en funcionament dels elements de l'immobilitzat que han finançat o seran finançats, segons es mostra tot seguit:

	Miles de pesetas
Subvenciones recibidas hasta el 31-12-89	17.555
Subvenciones contabilizadas en 1990	200.000
TOTAL	217.555
10% de imputación en 1990	21.755

Segons estimacions d'aquesta Sindicatura de Comptes, l'efecte d'aquest inadequat criteri d'imputació és un excés d'ingressos reconeguts en 1990 de 17 milions de pessetes, aproximadament, amb el consegüent impacte en el resultat comptable del període.

condiciones establecidas para su concesión o, en su caso, no existan dudas razonables sobre su futuro cumplimiento.

El ITVA no ha facilitado a esta Sindicatura un informe concreto sobre las aplicaciones previstas de las subvenciones de capital solicitadas a la Generalitat Valenciana. Entre la documentación que la Sociedad elaboró dentro del Programa Anual de Inversiones y Financiación (PAIF), remitida a la Conselleria de Hacienda, se especifica de forma muy genérica que la aplicación de estos fondos será en la "realización de proyectos de turismo rural y otras actuaciones de capital". Según manifestaciones obtenidas del personal del ITVA, las subvenciones de capital de 1990, 200 millones de pesetas, han sido utilizadas en las adquisiciones del inmovilizado material del ejercicio, 18,7 millones de pesetas, y el resto se aplicará al proyecto del "Centro de Día en Tuéjar", comentado en los apartados 5.1 y 5.2 de este informe. Según estos razonamientos, puede considerarse que dichas subvenciones de capital tienen el carácter de no reintegrable y, por tanto, la contabilización es adecuada.

El Decreto 204/1990, de 26 de diciembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegro de transferencias corrientes y de capital, establece, sin embargo, en el artículo primero, que serán reintegrables a la Generalitat las subvenciones que no se hayan aplicado a su finalidad, entendiéndose que no han sido aplicadas cuando al final del ejercicio no se encuentran vinculadas al cumplimiento de obligaciones ya reconocidas.

Tal como se ha comentado en el apartado 5.1 del informe, el contrato para la realización del proyecto "Centro de Día" se ha firmado el 6 de febrero de 1991, por lo que a la fecha de formulación de las cuentas anuales de 1990 no existían dudas sobre el cumplimiento de la aplicación de la subvención, aunque no estaban, al 31 de diciembre de 1990, vinculadas a obligaciones ya reconocidas, entendiéndose en este último caso que no se había iniciado y certificado la ejecución de las obras.

Según se ha comentado en el apartado 5.5, el ITVA ha recibido en el mes de abril de 1991 el importe que completa la totalidad de las subvenciones de capital.

El ITVA, por otra parte, expone en la nota 3f) de su memoria unos criterios adecuados de imputación anual a ingresos de las subvenciones de capital. Sin embargo, en el ejercicio 1990 no ha aplicado correctamente dichos criterios, ya que se ha imputado a ingresos un 10% de las subvenciones, con independencia de la vida útil y puesta en funcionamiento de los elementos de inmovilizado que han financiado o van a ser financiados, según se muestra a continuación:

Según estimaciones de esta Sindicatura de Cuentas, el efecto de este inadequat criterio de imputación es un exceso de ingresos reconocidos en 1990 de 17 millones de pesetas, aproximadamente, con el consiguiente impacto en el resultado contable del período.

5.9 Creditors comercials

La composició del saldo d'aquest epígraf del balanç a 31 de desembre de 1990, 311.164 milers de pessetes, es mostra en la nota 12 de la memòria de l'ITVA.

Els saldos més significatius del compte de proveïdors es mostren tot seguit:

	Miles de pesetas
El Taller de Manolo Martín, S.L.	35.605
Cubiertas y Dalmau	115.453
McCann Erickson España	51.845
Heracio Fournier, S.A.	11.724
Ediciones Pelayo, S.A.	13.608
Lunweg Editores, S.A.	10.609
Esabe, S.A.	3.740
Otros	48.738
TOTAL	291.322

Els saldos per pagar al Taller de Manolo Martín, S.L., Cubiertas y Dalmau, Esabe, S.A. i altres menors, per un total conjunt de 166.317 milers de pessetes, provenen de la construcció del "Riu de xiquets".

El saldo de McCann Erickson España, té el seu origen en les campanyes publicitàries de l'ITVA en RTVE i RNE.

5.10 Creditors no comercials: Generalitat Valenciana

Aquest compte recull el finançament específic mitjançant la Conselleria d'Indústria, Comerç i Turisme, per al projecte "Un riu de xiquets".

5.9 Acreedores comerciales

La composición del saldo de este epígrafe del balance a 31 de diciembre de 1990, 311.164 miles de pesetas, se muestra en la nota 12 de la memoria del ITVA.

Los saldos más significativos de la cuenta de proveedores se muestran a continuación:

Los saldos a pagar a El Taller de Manolo Martín, S.L., Cubiertas y Dalmau, Esabe S.A. y otros menores, por un total conjunto de 166.317 miles de pesetas, provienen de la construcción del parque "Un Río de Niños".

El saldo de McCann Erickson España tiene su origen en campañas publicitarias del ITVA en RTVE y RNE.

5.10 Acreedores no comerciales, Generalitat Valenciana

Esta cuenta recoge la financiación específica, a través de la Conselleria de Industria, Comercio y Turismo, para el proyecto "Un Río de Niños".

	Miles de pesetas
Subvenciones recibidas para el proyecto "Un Río de Niños"	111.140
Excesos de subvenciones a la explotación recibidas de la Generalitat Valenciana	96.791
Saldo a 31-12-89	207.931
Movimientos de 1990:	
Traspaso a "Deudores" de los excesos de subvenciones a la explotación	-96.791
Subvenciones recibidas de la CICYT para el proyecto "Un Río de Niños"	570.000
Total subvenciones recibidas	681.140
Parte del proyecto financiada con fondos propios del ITVA, a recibir de la CICYT (véase apartado 5.5)	122.575
Saldo a 31-12-90	803.715

El moviment durant 1990 i la composició del saldo al tancament del dit exercici, es mostra en el quadre anterior.

La situació, a 31 de desembre de 1990, del projecte "Un riu de xiquets" i el finançament rebut per part de l'ITVA a l'efecte és el següent:

	Milers de pessetes
Existències (cost total)	970.032
Subvencions rebudes	-681.140
Dèficit de subvenció	288.892

L'excés de costos incorreguts sobre les subvencions rebudes figuren així:

El movimiento durante 1990, y la composición del saldo al cierre de dicho ejercicio, se muestra en el cuadro anterior.

La situación, al 31 de diciembre de 1990, del proyecto "Un Río de Niños" y la financiación recibida por el ITVA al efecto es como sigue:

	Miles de pesetas
Existencias (coste total)	970.032
Subvenciones recibidas	-681.140
Déficit de subvención	288.892

El exceso de costos incurridos sobre las subvenciones recibidas figuran como sigue:

	Miles de pesetas
Facturas pendientes de pago a los acreedores (véase apartado 5.9)	166.317
Financiación transitoria con fondos propios del ITVA	122.575
TOTAL	288.892

En gener de 1991 l'ITVA ha rebut de la CICIT 240 milions de pessetes de subvencions per a aquest projecte, baixant-se el dèficit de subvencions a 48,9 milions de pessetes.

5.11 Ajusts per periodificació de passiu

El compte "Cobraments avançats" amb un saldo, a 31 de desembre de 1990, de 186.485 milers de pessetes, s'explica en les notes 3 h), 10 i 14 de la memòria de l'ITVA. En l'apartat 6.2 d'aquest informe s'amplia la informació relativa a aquest compte.

6. COMENTARIS SOBRE ELS PRINCIPALS EPÍGRAFS DELS COMPTES ANUALS: PÈRDUES I BENEFICIS

6.1 Existències

Durant l'exercici de 1990 l'ITVA ha modificat els criteris de comptabilització respecte al projecte "Un riu de xiquets", encara que segons s'ha comentat en l'apartat 5.4, l'aplicació del nou criteri no té incidència sobre els resultats de l'exercici.

Els saldos de 1989 del compte de pèrdues i beneficis han estat reclassificats d'acord amb el nou criteri, deduïnt dels comptes "Treballs, subministraments i serveis exteriors" i "Existències finals" els costos del dit projecte a 31 de desembre de 1989, que pujaven a 39.700 milers de pessetes.

Les existències finals a 31 de desembre de 1990, 96.276 milers de pessetes, correspon a material comercial i publicitari, amb el desglossament que s'indica en la nota 7.5 de la memòria de l'ITVA.

6.2 Subvencions d'explotació

Les subvencions d'explotació de l'exercici de 1990, pugen a 583.400 milers de pessetes, provenint quasi totalment

En enero de 1991 el ITVA ha recibido de la CICYT 240 millones de pesetas de subvenciones para este proyecto, bajándose el déficit de subvenciones a 48,9 millones de pesetas.

5.11 Ajustes por periodificación de pasivo

La cuenta de "Cobros anticipados", con un saldo a 31 de diciembre de 1990 de 186.485 miles de pesetas, se explica en las notas 3h), 10 y 14 de la memoria del ITVA. En el apartado 6.2 de este informe se amplía la información relativa a esta cuenta.

6. COMENTARIOS SOBRE LOS PRINCIPALES EPIGRAFES DE LAS CUENTAS ANUALES: PERDIDAS Y GANANCIAS

6.1 Existencias

Durante el ejercicio 1990 el ITVA ha modificado los criterios de contabilización respecto al proyecto "Un Río de Niños", aunque, según se ha comentado en el apartado 5.4, la aplicación del nuevo criterio no tiene incidencia sobre los resultados del ejercicio.

Los saldos de 1989 de la cuenta de pérdidas y ganancias han sido reclassificados de acuerdo al nuevo criterio, deduciendo de las cuentas "Trabajos, suministros y servicios exteriores" y "Existencias finales" los costes de dicho proyecto al 31 de diciembre de 1989, que ascendían a 39.700 miles de pesetas.

Las existencias finales al 31 de diciembre de 1990, 96.276 miles de pesetas, corresponden a material comercial y publicitario, con el desglose que se indica en la nota 7.5 de la memoria del ITVA.

6.2 Subvenciones de explotación

Las subvenciones de explotación del ejercicio 1990 ascienden a 583.400 miles de pesetas, proviniendo casi total-

de la Generalitat Valenciana. La composició d'aquestes subvencions es mostra tot seguit:

mente de la Generalitat Valenciana. La composición de estas subvenciones se muestra a continuación:

	Miles de pesetas
Parte de las consignadas en la Ley de Presupuestos de 1989	89.000
Consignadas en la Ley de Presupuestos de 1990	680.155
Subvención (cobrada) de la Comisión de la CEE	729
TOTAL	769.884
Periodificación con abono a la cuenta "cobros anticipados"	-186.484
Total subvenciones reconocidas	583.400

L'ITVA ha cobrat en 1990, les subvencions de la LPGV de 1989, 89.000 milers de pessetes. S'han comptabilitzat en ingressos de 1990, ja que en l'exercici de 1989 les subvencions cobrades excediren en 96.791 milers de pessetes a les necessitats de l'ITVA en el dit exercici (vegeu l'apartat 5.5).

De les subvencions corrents consignades en la LPGV de 1990, s'ha cobrat durant l'exercici un import de 340.285 milers de pessetes i la resta, 339.870 milers de pessetes, estaven pendents de cobrament a 31 de desembre de 1990 i comptabilitzats en comptes de deutors (vegeu apartat 5.5).

L'ITVA ha periodificat les subvencions corrents d'acord amb els criteris que descriu la nota 3 h) de la seua memòria, és a dir, en l'import necessari per a cobrir el dèficit d'explotació de l'exercici de 1990; el resultat és un excés de subvencions de 186.484 milers de pessetes que ha periodificat amb abonament al compte de cobraments avançats de l'epígraf d'ajusts per periodificació del passiu del balanç a 31 de desembre de 1990. Segons l'ITVA, aquest import no és reintegrable a la Generalitat Valenciana per estar compromés en la part de la campanya de publicitat 1990/1991 que s'ha emès en gener d'aquest últim exercici. No obstant això, d'acord amb les disposicions del decret 204/1990 (vegeu l'apartat 5.8), podria interpretar-se que aquest import sí que té caràcter reintegrable, ja que, a 31 de desembre de 1990, no es troba vinculat a obligacions reconegudes, és a dir, a despeses carregades al compte de pèrdues i beneficis. A la data d'aquest informe no s'ha exigít el reintegrament i no hi ha indicis que facen suposar que es produesca.

6.3 Despeses de personal

A 31 de desembre de 1990 la plantilla de personal de l'ITVA la constituïen 50 persones, de les quals 42 hi són vinculades mitjançant contractes temporals de sis mesos que generalment es renoven a la fi d'aquest període.

6.4 Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici de 1990 han pujat a 5.080 milers de pessetes, dels quals 4.672 milers de pessetes corresponen a l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats de l'última ampliació del capital social (vegeu nota 15 de la memòria de l'ITVA), acordada pel Consell de la Generalitat Valenciana amb data 22 de desembre de 1989.

Las subvenciones de la LPGV de 1989, 89.000 miles de pesetas, han sido cobradas por el ITVA en 1990. Se han contabilizado en ingresos de 1990 ya que en el ejercicio 1989 las subvenciones cobradas excedieron en 96.791 miles de pesetas a las necesidades del ITVA en dicho ejercicio (véase apartado 5.5).

De las subvenciones corrientes consignadas en la LPGV de 1990, un importe de 340.285 miles de pesetas se ha cobrado durante el ejercicio, y el resto, 339.870 miles de pesetas, estaban pendientes de cobro al 31 de diciembre de 1990 y contabilizadas en cuentas de deudores (véase apartado 5.5).

El ITVA ha periodificado las subvenciones corrientes de acuerdo a los criterios que describe en la nota 3h) de su memoria, es decir, en el importe necesario para cubrir el déficit de explotación del ejercicio 1990, siendo el resultado un exceso de subvenciones de 186.484 miles de pesetas que ha periodificado con abono a la cuenta de "cobros anticipados" del epígrafe de ajustes por periodificación del pasivo del balance a 31 de diciembre de 1990. Según el ITVA, este importe no es reintegrable a la Generalitat Valenciana por estar comprometido en la parte de la campaña de publicidad 1990/1991 que se ha emitido en enero de este último ejercicio. Sin embargo, de acuerdo a las disposiciones del Decreto 204/1990 (véase apartado 5.8), podría interpretarse que dicho importe sí tiene el carácter de reintegrable ya que, al 31 de diciembre de 1990, no se encuentra vinculado a obligaciones reconocidas, es decir, a gastos cargados a la cuenta de pérdidas y ganancias. A la fecha del presente informe no se ha exigido el reintegro y no existen indicios que hagan suponer que éste vaya a producirse.

6.3 Gastos de personal

Al 31 de diciembre de 1990 la plantilla de personal del ITVA la constituyen 50 personas, de las que 42 están vinculadas mediante contratos temporales de seis meses que se renuevan generalmente a la finalización de este periodo.

6.4 Gastos financieros

Los gastos financieros del ejercicio 1990 han ascendido a 5.080 miles de pesetas, de los que 4.672 miles de pesetas corresponden al Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados de la última ampliación del capital social (véase nota 15 de la memoria del ITVA) acordada por el Consell de la Generalitat Valenciana con fecha 22 de diciembre de 1989.

Hagués estat més adequat que l'ITVA hagués fet provisions per a aquestes despeses en els seus comptes anuals de l'exercici de 1989.

6.5 Tributs

El saldo comprèn fonamentalment l'IVA no deduïble, tal com podeu veure en el detall següent:

	Milers de pessetes
IVA no deduïble	54.789
Altres tributs	214
TOTAL	55.003

L'IVA no deduïble és el resultat de l'aplicació de la regla de prorrata general a l'IVA suportat en les transferències corresponents a tercers.

7. SITUACIÓ FISCAL

D'acord amb la legislació vigent, els impostos no poden considerar-se definitivament liquidats fins que les declaracions presentades hagen estat inspeccionades per les autoritats fiscals o haja transcorregut el termini de prescripció de cinc anys. A 31 de desembre de 1990, l'ITVA té oberts a la inspecció per les autoritats fiscals tots els impostos principals que hi són d'aplicació des de la seua constitució en l'any 1985.

a) *Impost sobre el Valor Afegit*

Pel que fa a l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA), l'ITVA, des de l'exercici de 1988, aplica la regla de prorrata general, basant-se en el fet que realitza conjuntament activitats que originen el dret a deducció i altres operacions que no l'habiliten per al citat dret. Per a l'exercici de 1990, el tipus de prorrata definitiu ha estat del 4%.

b) *Imposts sobre societats*

Fonamentalment, l'ITVA es financia mitjançant les subvencions corrents que s'hi assignen en els pressuposts anuals de la Generalitat Valenciana, ja que les activitats que desenvolupa en compliment del seu objecte social, no hi proporcionen ingressos suficients per a atendre les seues despeses de funcionament.

Habitualment, aquestes subvencions excedeixen les necessitats de finançament de la Societat, i aquesta circumstància té transcendència des dels punts de vista comptable i fiscal.

L'ITVA segueix el criteri de comptabilitzar en el compte de pèrdues i beneficis les subvencions d'explotació de la Generalitat Valenciana en l'import necessari per a cobrir el dèficit d'explotació, i registra els sobrants en un compte de signe creditor en el balanç de situació.

c) *Projecte "Un riu de xiquets"*

Tal com s'ha descrit en els apartats 1.2.d) i 5.4 d'aquest informe, hi ha incertesa sobre la destinació final d'aquesta obra. L'ITVA, considerant aquest projecte com una activitat perfectament diferenciada de la resta, i tenint en compte que en no gestionar o explotar el dit parc no repercuteix cap IVA, en 1990 ha optat per considerar l'IVA suportat

Hubiera sido más apropiado que el ITVA hubiese provisionado dichos gastos en sus cuentas anuales del ejercicio 1989.

6.5 Tributos

El saldo comprende fundamentalmente el IVA no deducible, tal como puede verse en el siguiente detalle:

	Miles de pesetas
IVA no deducible	54.789
Otros tributos	214
TOTAL	55.003

El IVA no deducible es el resultado de la aplicación de la regla de prorrata general al IVA soportado en las transacciones correspondientes con terceros.

7. SITUACION FISCAL

De acuerdo con la legislación vigente, los impuestos no pueden considerarse definitivamente liquidados hasta que las declaraciones presentadas hayan sido inspeccionadas por las autoridades fiscales, o haya transcurrido el plazo de prescripción de cinco años. Al 31 de diciembre de 1990, el ITVA tiene abiertos a inspección por las autoridades fiscales todos los impuestos principales que le son aplicables desde su constitución en el año 1985.

a) *Impuesto sobre el Valor Añadido*

En relación al Impuesto sobre el Valor Añadido (IVA), desde el ejercicio 1988 el ITVA viene aplicando la regla de prorrata general, basándose en el hecho de que realiza conjuntamente actividades que originan el derecho a deducción y otras operaciones que no le habilitan para el citado derecho. Para el ejercicio 1990, el tipo de prorrata definitivo ha sido del 4%.

b) *Impuesto sobre Sociedades*

El ITVA se financia, fundamentalmente, mediante las subvenciones corrientes que se le asignan en los presupuestos anuales de la Generalitat Valenciana, dado que las actividades que desarrolla en cumplimiento de su objeto social no le proporcionan ingresos suficientes para atender sus gastos de funcionamiento.

Habitualmente, dichas subvenciones exceden de las necesidades de financiación de la Sociedad, por lo que tal circunstancia tiene transcendencia desde los puntos de vista contable y fiscal.

El ITVA sigue el criterio de contabilizar en la cuenta de pérdidas y ganancias las subvenciones de explotación de la Generalitat Valenciana en el importe necesario para cubrir el dèficit de explotación, registrando los sobrantes en una cuenta de signo acreedor en el balance de situación.

c) *Proyecto "Un Río de Niños"*

Tal y como se ha descrito en los apartados 1.2d) y 5.4 de este informe, existe incertidumbre sobre el destino final de esta obra. El ITVA, considerando este proyecto como una actividad perfectamente diferenciada del resto, y teniendo en cuenta que al no gestionar o explotar dicho par-

com un element més del cost d'aquest projecte. Es desco-neix l'efecte que el desenllaç de la incertesa sobre la desti-nació del parc podia tenir sobre el tractament fiscal aplicat.

8. RECOMANACIONS

a) Es recomana una major escrupolositat en l'aplicació de la publicitat per a consultar el major nombre d'ofertes possibles en els projectes rellevants i evitar així, la situació detectada i descrita en l'apartat 5.1 d'aquest informe.

b) Durant l'exercici de 1990, l'ITVA ha registrat en l'epí-graf d'immobilitzacions immaterials un import de 23,5 mil-lions de pessetes, el detall, la naturalesa i ajusts del qual, proposats per la Sindicatura a la comptabilització que l'IT-VA ha realitzat, es descriuen en l'apartat 5.2 de l'informe.

Es recomana que en períodes successius i en aplicació dels principis comptables generalment acceptats, l'ITVA active solament les despeses de la posada en marxa de pro-jectes quan es tinga motius fundats del seu èxit tècnic i ren-dibilitat, és a dir, que contribueixen a l'obtenció d'ingres-sos en el futur. En qualsevol cas, es recomana que les despeses de petit import es comptabilitzen directament en el compte de pèrdues i beneficis de l'exercici en què s'inco-rron.

c) Es recomana que en 1991 s'efectue la reclassificació proposada en l'apartat 5.3 de l'informe.

d) Atesa la importància de les inversions realitzades en el projecte "Un riu de xiquets" (vegeu l'apartat 5.4), es re-comana que l'ITVA informe de manera més detallada, tant en la memòria dels comptes anuals com en l'informe de gestió anual, sobre els apartats més rellevants d'aquest pro-jecte, com pugen ser en exercicis successius les inversions realitzades per conceptes, els compromisos adquirits, el finançament rebut i el saldo a la data de tancament respecte a les inversions, els possibles canvis comptables i les expectatives, tant a curt com a llarg termini de la Societat en rela-ció amb el dit parc, així com altres assumptes que pugen ser considerats d'interès, de manera que els comptes anuals i l'informe de gestió recullen el més fidelment i clara possi-ble la situació actual i les perspectives futures.

e) Segons s'indica en l'apartat 5.4 de l'informe, l'ITVA no ha conciliat, a 31 de desembre de 1990, la xifra compta-ble d'existències comercials amb la que figura en els regis-tres auxiliars d'inventari permanent d'aquestes existències, encara que les diferències no són importants.

Es recomana que les diferències siguen analitzades i, si s'escau, regularitzades les xifres comptables i auxiliars amb l'existència física comprovada en les inspeccions periòdi-ques.

f) Es recomana que els epígrafs d'ajusts per periodifica-ció del balanç, tant d'actiu com de passiu, recullen només la regularització de les despeses o ingressos que, comptabilit-zats en l'exercici que es tanca, corresponguen al següent.

g) Quant a les subvencions de capital (vegeu l'apartat 5.8), es recomana el següent:

- Detallar el més explícitament possible en els PAIF anuals, l'aplicació concreta que es preveu realitzar de les subvencions de capital sol·licitades a la Generalitat valen-ciana.

- Efectuar un seguiment puntual, mitjançant un registre o document formal adequat, identificant tant les inversions

que no repercute IVA alguno, ha optado en 1990 por consi-derar el IVA soportado como un elemento más del coste de este proyecto. Se desconoce el efecto que el desenlace de la incertidumbre sobre el destino del parque pudiera tener so-bre el tratamiento fiscal aplicado.

8. RECOMENDACIONES

a) Se recomienda una mayor escrupulosidad en la apli-cación de la publicidad para consultar el mayor número de ofertas posibles, en los proyectos relevantes, evitando así la situación detectada y descrita en el apartado 5.1 de este in-forme.

b) Durante el ejercicio 1990, el ITVA ha registrado en el epígrafe de inmovilizaciones inmateriales un importe de 23,5 millones de pesetas, cuyo detalle, naturaleza y ajustes propuestos por la Sindicatura a la contabilización realizada por el ITVA, se describen en el apartado 5.2 del informe.

Se recomienda que, en periodos sucesivos, y en aplica-ción de los principios contables generalmente aceptados, el ITVA active solamente los gastos de puesta en marcha de proyectos cuando se tenga motivos fundados de éxito técni-co y rentabilidad de los mismos, es decir, que contribuyan a la obtención de ingresos en el futuro. En cualquier caso, se recomienda que los gastos de pequeño importe se contabilicen directamente en la cuenta de pérdidas y ganancias del ejercicio en que se incurrin.

c) Se recomienda que en 1991 se efectúe la reclasifica-ción propuesta en el apartado 5.3 del informe.

d) Se recomienda que, dada la importancia de las inver-siones realizadas en el proyecto "Un Río de Niños" (véase apartado 5.4), se informe por parte del ITVA de manera más detallada, tanto en la memoria de las cuentas anuales como en el informe de gestión anual, sobre los apartados más relevantes de este proyecto, como puedan ser en ejerci-cios sucesivos las inversiones realizadas por conceptos, los compromisos adquiridos, la financiación recibida y el saldo a la fecha de cierre respecto a las inversiones, los posibles cambios contables y las expectativas, tanto a corto como a largo plazo, de la Sociedad en relación a dicho parque, así como otros asuntos que puedan ser considerados de interés, de modo que las cuentas anuales y el informe de gestión re-cojan lo más fiel y claramente posible la situación actual y perspectivas futuras.

e) Según se indica en el apartado 5.4 del informe, el ITVA no ha conciliado, al 31 de diciembre de 1990, la cifra contable de existencias comerciales con la que figura en los registros auxiliares de inventario permanente de dichas existencias, aunque las diferencias no son importantes.

Se recomienda que las diferencias sean analizadas, y en su caso, regularizadas las cifras contables y auxiliares con la existencia física comprobada en las inspecciones periódicas.

f) Se recomienda que los epígrafes de ajustes por perio-dificación del balance, tanto de activo como de pasivo, re-cojan solamente la regularización de los gastos o ingresos que, contabilizados en el ejercicio que se cierra, correspon-dan al siguiente.

g) En relación a las subvenciones de capital (véase apar-tado 5.8), se recomienda lo siguiente:

- Detallar lo más explícitamente posible en los PAIF anuales, la aplicación concreta que se prevé realizar de las subvenciones de capital solicitadas a la Generalitat Valen-ciana.

- Efectuar un seguimiento puntual, mediante un registro

de l'exercici finançades amb subvencions, com els compromisos en ferm que seran finançats amb fonts d'aquesta naturalesa.

Imputar les subvencions de capital als resultats de l'exercici en funció de l'amortització concreta dels béns que han finançat, i si aquests béns no són amortitzables, en l'exercici en què es produeixca l'alienació o baixa en el seu inventari.

- Informar clarament de tot açò en la memòria de l'exercici.

h) Pel que fa a les subvencions corrents concedides per la Generalitat Valenciana, es recomana que s'informe adequadament en la memòria sobre la seua aplicació i criteris de comptabilització.

i) Es recomana que es prenguen les mesures necessàries per a la posada en pràctica de les recomanacions de caràcter operatiu que es detallen en l'apartat 3.3 d'aquest informe.

o documento formal adecuado, identificando tanto las inversiones del ejercicio financiadas con subvenciones como los compromisos en firme que vayan a ser financiados con fuentes de esta naturaleza.

-Imputar las subvenciones de capital a los resultados del ejercicio en función de la amortización concreta de los bienes que han financiado, y si dichos bienes no son amortizables, en el ejercicio en que se produzca la enajenación o baja en inventario de los mismos.

-Informar claramente de todo ello en la memoria del ejercicio.

h) En relación a las subvenciones corrientes concedidas por la Generalitat Valenciana, se recomienda que se informe adecuadamente en la memoria sobre su aplicación y criterios de contabilización.

i) Se recomienda que se tomen las medidas necesarias para la puesta en práctica de las recomendaciones de carácter operativo que se detallan en el apartado 3.3 de este informe.